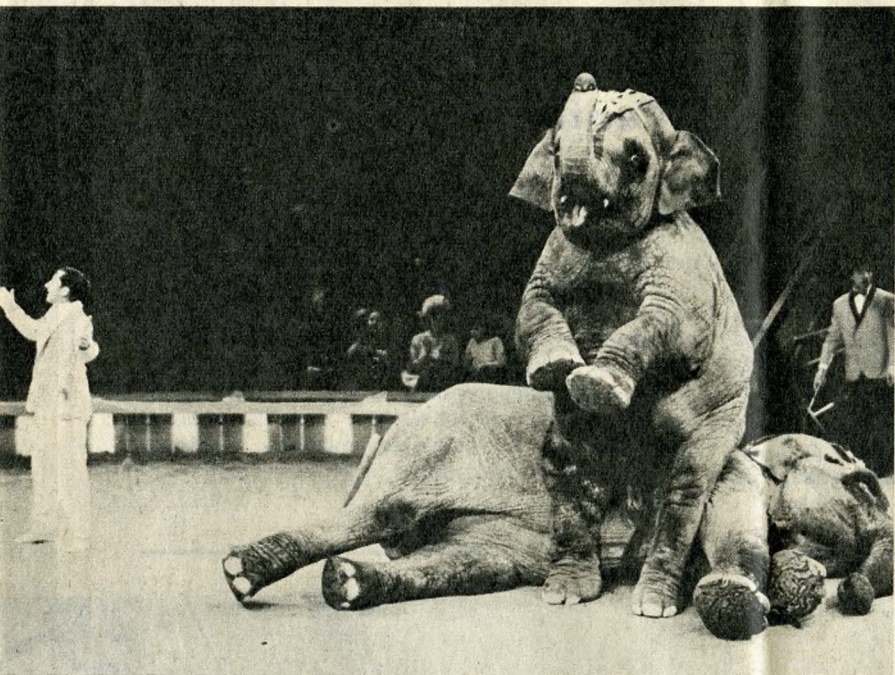

Igy mosolyog egy viziló csinos idomítójára

Két elefánt nehéz száma után — az idomítónak tapsolnak

A 3 Eötvös

építette az első állandó cirkuszeépületet ezen a környéken 1876-ban, nem sátrat, hanem kerek faépületet. Ablakain akár be is báméskodhatott, akinek nem tellett belépődíjra. Néparénának hívták. Olyan sikere volt, hogy megérett a helyzet egy nagyobb szabású vállalkozás számára. Az orosz származású Beketow Mátyás műlovar és családja emelte az épületet közel a városligeti tóhoz. Beketow 1904 óta igazgatta a róla elnevezett cirkuszt, eleinte sikerrel, később egyre több bukással. 1928-ban aztán csődbe került, öngyilkos lett. Attól kezdve változatos élete volt az egyre avultabb épületnek, míg végre 1966-ban sorsa beteljesedett: életveszélyessé vált, le kellett bontani. „Búcsúzik a cirkusz”, ez volt az utolsó műsor címe. Bizony, az utolsó előadásán nem nevettek, hanem sírtak a bohócok...

Tanácskozások, véget nem érő tervezetések következtek. Még az is bizonytalanná vált, hol építsék fel az újat. Szóba került a Népliget is. De győzött azok álláspontja, akik szerint a Városliget csücske — a tó mögött, a Széchenyi-fürdővel szemben s a hajdani vurstli sarkán — annyira hagyományos helye a pesti cirkusznak, hogy máshol el se képzelhető. S több éves huzavona után végre felépült az új cirkusz. Annyira a régi helyén, hogy porondja pontosan a régi cirkusz porondjának a helyén van.

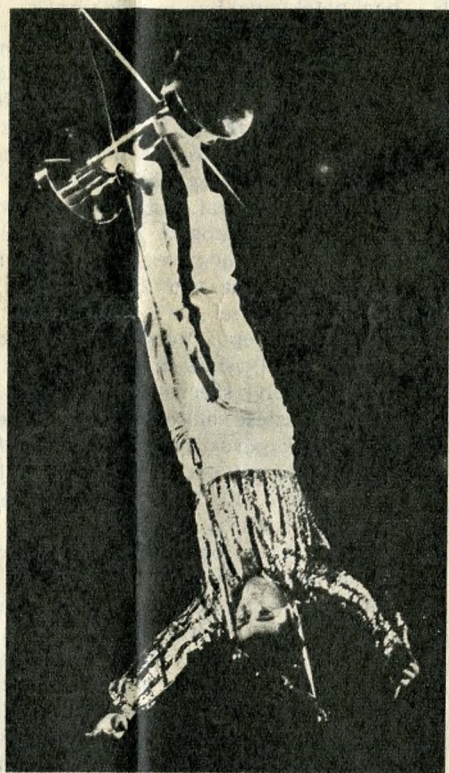
Az új épület impozáns, csupa üveg homlokzata mögött a legmodernebb tervek alapján létesült a manézs, a nézőtér, az öltözők, a kiszolgáló helyiségek. Piros bőrrel bevont 2000 ülőhely várja a közönséget — hetente háromszor délután is —, ami azt jelenti, hogy telt házak esetén havonta mintegy nyolcvanezren tölthetik meg a nézőteret. A kupola magassága 15 méter; 150 szereplőnek tudnak helyet adni az öltözők, valamennyi fürdőszobás, elegáns szalon. Csinos büfé-társalgó áll az artisták rendelkezésére, modern istállók az állatszereplőknek.

A szó szoros értelmében „fényűző” a fényberendezés, ezer színben csillog-villog az aréna. Vadállatok szerepeltése esetén kihúzható ketrec veszi körül — automata módján működik — a porondot.

Ennyit az épületről.

Az avatóelőadáson mintegy 150 kül-

földi cirkuszigazgató és artistaügynök jött el üdvözölni a híres magyar kollégákat. (És persze szerződöttni, akit lehet, bár ez nem volt könnyű feladat, mert elit artistáink évekre előre le vannak kötve). Aztán elkezdődött a gálaműsor a szokásos ünnepi felvonulással. Fehér szmokingos karmester

Simon István fejen áll a trapézon, tizenöt méter magasságban

állt a zenekar élén, piros frakkos konferanszié jelentette be a számokat. Tizenkét szebbnél szebb leányból álló göröcsapat vonult az élen, jelmezeiket az egyik legismertebb színházi tervező, Vogel Eric kreálta.

A nyitó műsornak szakmai érdekessége: csupa magyar világszámból áll. Kikalkulálták, hogy nincs ma a világon az a cirkuszvállalat, amely meg tudná fizetni a gázsikat, ha összeadnák valamennyit. Mindjárt az első

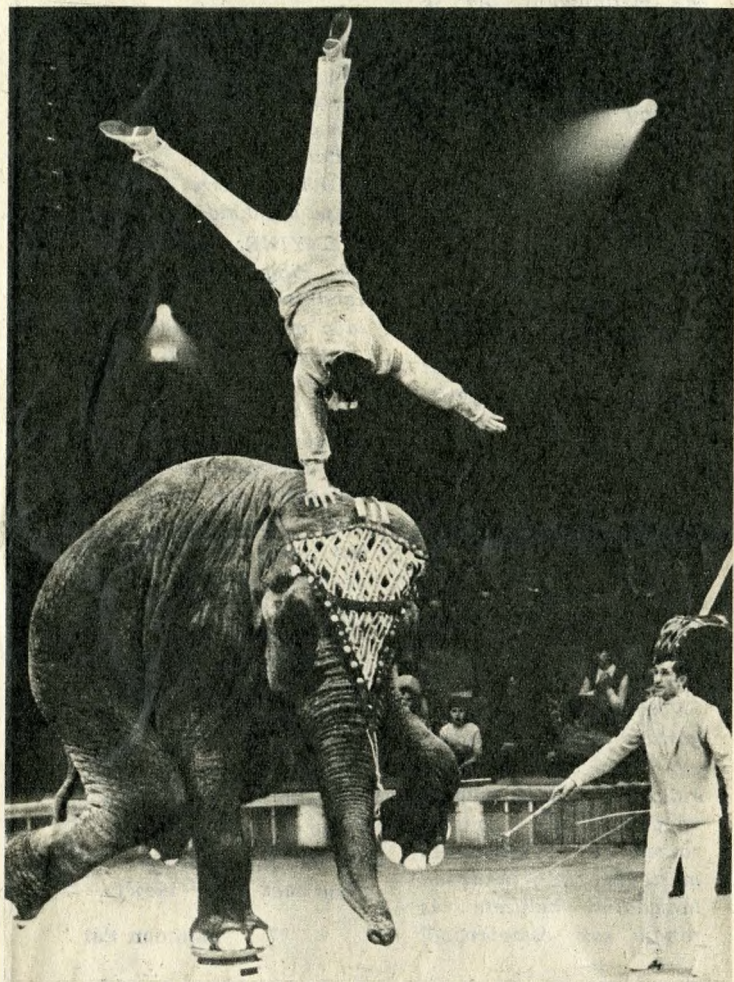
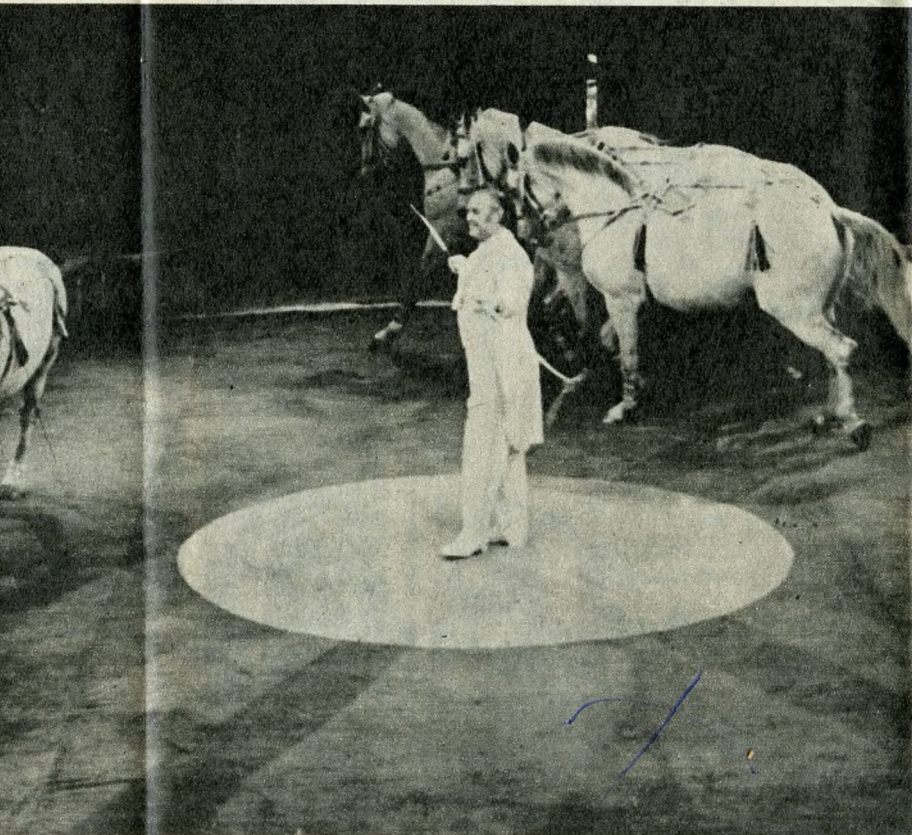
szám olyan izgalmas, amely más műsorokban a fináléban kap helyet: Simon Tibor (egyébként az első Jászai-díjas artista) hintázik nagy magasságban, háló nélkül, egyetlen keskeny trapézrúdon fejen állva leng ide-oda. Azután a híres Donnert család következett. Egy elegáns házaspár és sok elegáns ló, „felnőttek” és pónik. Egy egészen fiatal oroszlanidomító, Komlós Sándor nyolc fiatal berber oroszlánnal mutatta be, mire képes a modern állatidomítás. Egyik mutatványa: nyakába vesz egy 180 kilós oroszánt és sétálgat vele. A Richter-csoport vágató lovak hátán csinálja zsonglőrszámát. Remek! Két világoszöld mezbe öltözött fiatal leány és egy fiatalember hajmeresztő légtornászszaltóikkal hozzák izgalomba a közönséget. Őket az idomított viziló — itt született a „szomszédban”, a pesti Alatkertben — követte. Szinte érthetetlen, hogy egy ilyen lusta, nagy darab, parányi agyú állatot hogyan tudtak a furcsa groteszk számra betanítani. S az is titok, hogy Rodolfo bűvész, egyébként az Artista Szövetségnek „érdemes művész” címmel kitüntetett elnöke, hogyan tudja véghezvinni fantasztikusan ügyes trükkjeit. S látható akrobatika elefántok hátán, s aztán a 10 tagból álló Váradi-csoport bravúros ugrószáma. Világoskék magyar ruhájukban hihetetlen könnyedséggel repülnek a trampulinokról egymás vállára, néha három egymás fölé kapaszkodó artistára röppen negyediknek egy kecses leányzó. És közben a „3 Eötvös” zenebohóc-csoport tölti ki a rövid szüneteket. Valamikor négyen voltak, de a csoport negyedik tagja lett a cirkusz igazgatója, Eötvös Gáborné, a világszerte nagyon kevés cirkuszigazgató hölgyek egyike.

Tréfa, szépség, ügyesség, erő, lélekjelenlét, ötlet, bátorság, zene és színek kavargása, nevetőorkán és tapsvihár: ez az új Fővárosi Nagycirkusz gálaestjének hangulata.

Negyvenötmillió forintba került az új épület. Megérte. A cirkusz Budapest egyik új idegenforgalmi látványossága. Megfiatalodik tőle az öreg Városliget.

Szánthó Dénes

Az elegáns Donnert úr, elegáns lovaival

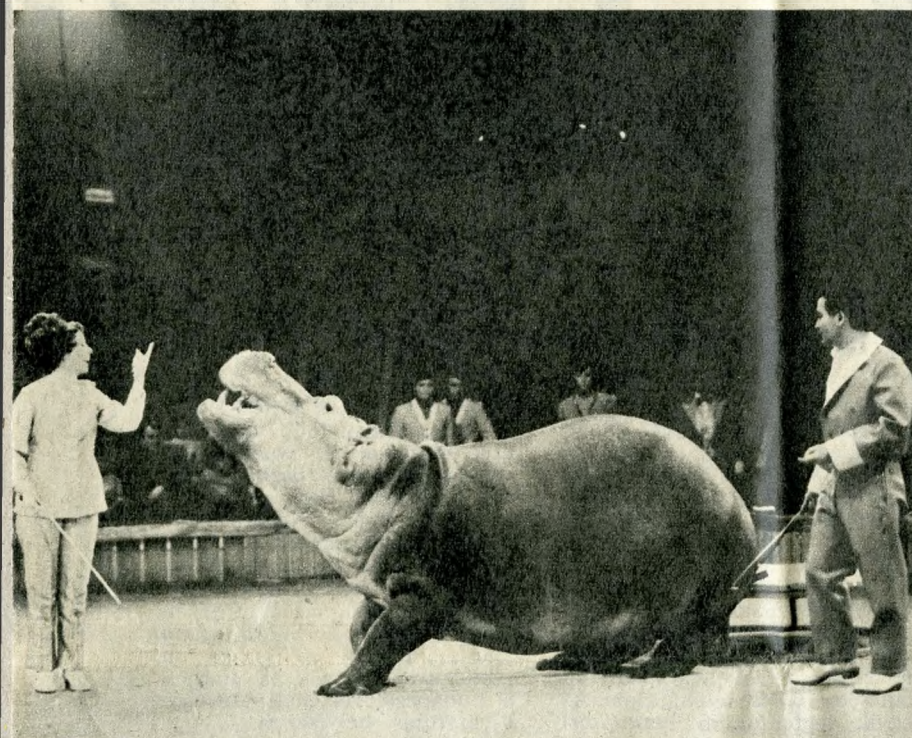
Akrobatika az elefánt fején

Komlós Sándor, hátán az oroszlánal. Kettőjük közül az oroszlán van jobban megijedve

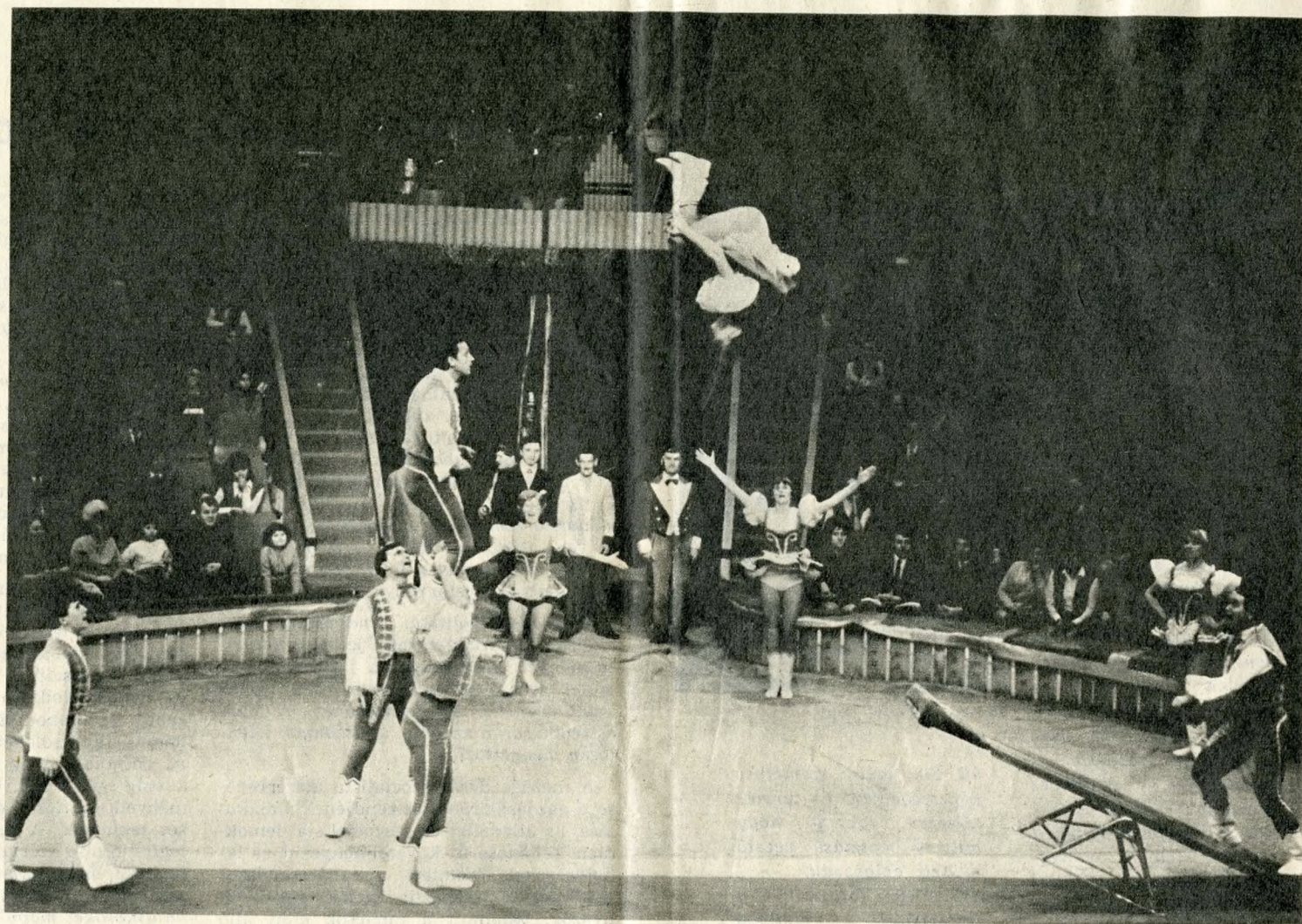
Fényárban a Cirkusz, várja a közönséget. Jobbra: Szaltó — a Váradi-csoport egyik remek mutatványa (Kömlös felv.)

Igy mosolyog egy viziló csinos idomítójára

A Városliget sarkában több mint száz éve működtek mutatványosok. Egy olasz bohóccsalád — Barokaldiék — építette az első állandó cirkuszépületet ezen a környéken 1876-ban, nem sátrat, hanem kerek faépületet. Ablakain akár be is bámeszkodhatott, akiknek nem tellett belépődíjra. Néparénának hívták. Olyan sikere volt, hogy megérett a helyzet egy nagyobb szabású vállalkozás számára. Az orosz származású Beketow Mátyás műlovar és családja emelte az épületet közel a városligeti tóhoz. Beketow 1904 óta igazgatta a róla elnevezett cirkuszt, eleinte sikerrel, később egyre több bukással. 1928-ban aztán csődbe került, öngyilkos lett. Attól kezdve változatos élete volt az egyre avultabb épületnek, míg végre 1966-ban sorsa beteljesedett: életveszélyessé vált, le kellett bontani. „Búcsúzik a cirkusz”, ez volt az utolsó műsor címe. Bizony, az utolsó előadásán nem nevettek, hanem sírtak a bohócok...

Tanácskozások, véget nem érő tervezetések következtek. Még az is bizonytalanná vált, hol építsék fel az újat. Szóba került a Népliget is. De győzött azok álláspontja, akik szerint a Városliget csücske — a tó mögött, a Széchenyi-fürdővel szemben s a hajdani vursli sarkán — annyira hagyományos helye a pesti cirkusznak, hogy máshol el se képzelhető. S több éves munka után végre felépült az új cir-

Megnyitotta kapuit az új FŐVÁROSI NAGYCIRKUSZ

földi cirkuszigazgató és artistaügynök jött el üdvözölni a híres magyar kollégákat. (És persze szerződteni, akit lehet, bár ez nem volt könnyű feladat, mert elit artistáink évekre előre le vannak kötve). Aztán elkezdődött a gálaműsor a szokásos ünnepi felvonulással. Fehér szmokingos karmester

szám olyan izgalmas, amely más műsorokban a fináléban kap helyet: Simon Tibor (egyébként az első Jászai-díjas artista) hintázik nagy magasságban, háló nélkül, egyetlen keskeny trapézrúdon fejen állva leng ide-oda. Azután a híres Donnert család következett. Egy elegáns házaspár és sok elegáns ló, „felöltöttek” és pónik. Egy egészen fiatal oroszlánidomító, Komlós Sándor nyolc fiatal berber oroszlánnal mutatta be, mire képes a modern állatidomítás. Egyik mutatványa: nyakába vesz egy 180 kilós oroszlánt és sétálgat vele. A Richter-csoport vágató lovak hátán csinálja zsonglór számát. Remek! Két világoszöld mezbe öltözött fiatal leány és egy fiatalember hajmeresztő légtornászszaltóikkal hozzák izgalomba a közönséget. Őket az idomított víziló — itt született a „szomszédban”, a pesti Állatkertben — követte. Szinte érthetetlen, hogy egy ilyen lusta, nagy darab, parányi agyú állatot hogyan tudtak a furcsa groteszk számra betanítani. S az is titok, hogy Rodolfo bűvész, egyébként az Artista Szövetségnek „érdemes művész” címmel kitüntetett elnöke, ho-

